

5.

LEKCIJA

EKO-HRVATSKA

Razgovarat ćemo:

- ➔ o ekologiji
- ➔ o zaštićenoj prirodi u Hrvatskoj (nacionalni parkovi, parkovi prirode)
- ➔ o Lonjskom polju i Čigoču, selu s više rođa nego stanovnika
- ➔ o Cresu i bjeloglavim supovima
- ➔ o tome što činimo za čistiji i zdraviji svijet
- ➔ o tome treba li ograničiti broj automobila da se smanji onečišćenje

Ponovit ćemo:

- ➔ prezent glagola
-(n)uti > -(n)em

Učit ćemo:

- ➔ lekseme, kolokacije i frazeme uz temu **priroda i ekologija**
- ➔ glagole u kontekstu: **zvati, zvati se, nazvati, pozvati, odazvati se, sazvati, izazvati**
- ➔ vidske parove: **nazivati – nazvati, pozivati – pozvati, odazivati se – odazvati se, izazivati – izazvati**
- ➔ zbirne (kolektivne) imenice
- ➔ govornu situaciju: **izbjegavanje odgovora**
- ➔ pjesmu Dobriše Cesarića **Slap**
- ➔ o Muzeju krapinskih neandertalaca
- ➔ o poznatom Hrvatu: **paleontologu, geologu i arheologu Dragutinu Gorjanoviću Krambergeru**

Odgovorite na pitanja.

- Što su to zaštićene životinje?
- Zašto su zaštićene?
- Koje zaštićene životinje znate?
- Koje su životinje zaštićene u vašoj zemlji?
- Znate li koje su životinje zaštićene u Hrvatskoj?

BJELOGLAVI SUP – UKRAS HRVATSKOG NEBA

Bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*) vrlo je velika ptica – raspon supovih krila jest do dva metra i 80 centimetara, visok je više od metra, a može biti težak 15 kilograma. Živi na otocima Cresu i Krku. Trenutačno na Kvarneru ima stotinjak parova bjeloglavih supova. Dugo žive: čak do 60 godina.

Te ptice lete do 120 km na sat, ali kad traže hranu, obično „jedre“ na vjetru i ne mašu krilima. Bjeloglavi supovi jedu samo mrtve životinje. Nikad ne napadaju žive životinje. Supovi uvijek žive u paru i imaju samo jednog partnera – oni su „vječiti ljubavnici“. Ženka ima godišnje samo jedno jaje. Kad roditelji nauče malog supa letjeti, on napušta svoju koloniju i luta. Ide na sjever, u Alpe, i na jug, sve do srednje Afrike. Nakon pet do sedam godina naći će „bračnog partnera“ i vratiti se na mjesto gdje je rođen – često na istu stijenu!

Prekrasno je voziti se Cresom ili šetati dok supovi lete u blizini. U Belom na Cresu postoji eko-centar za zaštitu supova. U tom centru ljubitelji bjeloglavih supova mogu postati eko-volonteri, brinuti se za supove i tjedan dana učiti o njima. Svatko može i „usvojiti“ supa.

(izvor: ekotim.net, supovi.hr)

Koji je odgovor točan?

1. Sup je:
 - a) malena ptica
 - b) srednje velika ptica
 - c) jako velika ptica
2. Koliko parova bjeloglavih supova ima na Kvarneru?
 - a) oko sto
 - b) točno sto
 - c) dvjesto
3. Napadaju li bjeloglavi supovi životinje?
 - a) da
 - b) ne
 - c) rijetko
4. Koliko mladih supova godišnje ima jedan par?
 - a) jednog
 - b) dva
 - c) četiri
5. Supovi lete do:
 - a) južne Afrike
 - b) sjeverne Afrike
 - c) srednje Afrike

